

tusenbröder

Redaktören för socialdemokratiska kvinnoförbundets tidskrift *Morgon-Bris*, Eva Swedenmark, uttrycker i Fackföreningsrörelsen förhoppningen att efter sextimarsdagens genomförande skall hennes SSU-kamrater minska ner på sammanträdeshysterin. Deras kvinnor skall också kunna vara med på en och annan sammankomst. I Se framhåller statssekreterare Thage Peterson — potentiell finansminister — att det vore "verkligt beklagligt" om sextimarsdagen ledde till ökat extraknäckande. Denna angelägna reform skulle i stället ge människorna "en rikare tillvaro" och ökade möjligheter till samvaro med barnen, hävdar han.

Socialdemokraterna är förutseende. De har sina visioner. De är inte bara — i likhet med andra partier — förespråkare för sextimarsdagen. De håller redan på att i detalj fundera ut åt människorna hur dessa skall använda fritiden, och hur de inte skall utnyttja den. Det hade ju varit väldigt hyggligt gjort av Partiet, om det nu råkat förhålla sig så att den enskilde medborgaren inte varit kompetent att bestämma detta själv utan hjälp av beskäftiga makthavare.

Man kan förmoda att en del människor kommer att bruka den växande fritiden till att vidga och fördjupa umgänget med familjen, såvida denna inte avskaffas. Sannolikt lär också ett större antal kvinnor gå på SSU-sammankomster, i hopp om att dessa skall ge någon behållning. Men vad kommer andra att göra — de som med eller mot sin vilja inte passar in i regeringspartiets likriktade, kol-

ektiviserade modell av socialistisk tomtebolyska?

En småföretagare berättade härom året för mig, att en av hans anställda tidigare ivrigt efterfrågat möjligheter att jobba över för att tjäna en extra hacka. Sedan något år tillbaka gjorde han inte det längre. Nu ville han i stället ha ytterligare tjänstledigt utöver semestern. Varför? Jo, för att själv kunna göra så mycket skattefritt arbete som möjligt på sin nyinköpta sommarstuga.

Statssekreterare Petersons beklaganden till trots kommer extraknäcket antagligen att öka avsevärt sedan sextimmarsdagen införts. Allt fler människor kommer att byta tjänster. Tandläkaren lagar målarens tänder mot att denne målar tandläkarens villa, snickaren och muraren hjälper varandra med sina småhus eller sommarstugor. Andra kommer att utveckla sina talanger som fixare. I sitt Schlaraffenland utför den händigaste alla sysslor själv. Han påtar i trädgården, lagar den krånglande bilen, avloppssystemet, tvättmaskinen.

Allt detta är till stor del följden av ett olyckligt skattesystem. Dels är det samlade skattetrycket orimligt. Dels är utformningen av skatteskalorna sådan att den stimulerar till olika slags skattefritt arbete. Detta blir troligen än mer markerat när sextimmarsdagen förverkligats, om inte skattepolitiken ändras.

Arbetsbyten, extraknäck och gör-det-själv-verksamhet är också metoder för den enskilde att få "en rikare tillvaro", ehuru förmodligen inte på det sätt som statssekreterare Peterson tänkt sig. Men välståndsökningen hämmas. Vår nuvarande levnadsnivå har uppnåtts bl a på grund av utbildning och specialisering. Samtidigt slösas betydande resurser bort genom att vi har ett skattesystem som uppmunttrar en natura- och byteshushållning, som i princip inte skiljer sig från stenålderns. Tusenkonstnären gynnas på specialistens bekostnad.

Om sextimmarsdagen åtföljes av ett dämpat skattetryck och ett nytt, förnuftigare skattesystem kan man åtminstone i någon mån minska skillnaderna mellan de människor som arbetar sina 30 timmar i veckan och sedan pysslar med annat, och de som av olika skäl har en arbetstid som avsevärt överstiger den som i dag anses vara normal.

Socialdemokraterna tycks tro att sextimmarsdagen nästan automatiskt leder till det förlovade landet. Folkets Hus skall vara det nya Sörgården, där människorna fungerar enligt socialistiska mönster som den politiska överheten bestämt. Där ersätts franska revolutionens broderskaps-tanke av en strävan att göra hela svenska folket till tusenbröder.

Matti Haggström